

meget Tiltalende hos sig; men jeg troer dog, at man maa bekæmpe sine personlige Drifter i saa Henseende og være mere tilbageholdende. Jeg vil ikke regne de Grunde, som paa en vis Maade kun ere Lige for Lige. Naar jeg hører de ærede Medlemmer, der ønske at have betydelige Understøttelser til Dyrskuer, være tilbøjelige til ogsaa at hde Kjøbstæderne Bidrag, til Industriudstillinger og maasse endogsaa et større end 4000 Rbd., betragter jeg det som en Hvervingsfag. Man vil have Stemmer for sig til Noget, man ønsker, og giver derfor Noget for Noget. Jeg advarer mod slige Betragtninger. Er der Noget, der skal bringe os til Forsigtighed, saa er det netop alle disse Sideblik, til hvad Den eller Den ønsker, eller hvad der gives til Den og Den. Det kan føre os langt. Der er en anden Grund, og det kunde paa en vis Maade være det meest Tiltalende, som er fremkommet; det er, at Kjøbstæderne af en eller anden Aarsag føle sig for Dieblirket i en flet Stemning, ere misfornøiede, og at man som en Slags Trøst skulde give dem disse 4000 Rbd., især nu, da de med Engstelse imødesee Næringsfriheden; man skulde derfor opmuntre dem lidt i denne tungvindige Time. Det var Noget, der kunde bringe mig til at stemme for et saadant Forslag, dersom der til Opmuntring for Kjøbstæderne i Anledning af Næringsfriheden gaves f. Ex. 2 Ml. pr. Hoved — en meget større Sum, end her er foreslaaet — imod at de forstrove sig til, ikke mere at være misfornøiede i den Henseende; jeg skulde stemme derfor, — uagtet jeg er overbevist om, at Klagerne ere ubegrundede — af den Aarsag, at man kunde komme til at faae udtaalt af Kjøbstæderne, at de vare tilfredse og i den Anledning en Dag fejrede en glád Time. Vi havde da vundet et Actstykke, som vi ved givne Leilighed kunde benytte; thi den Misfornøielse ville vi ofte faae at høre her, naar der bliver Spørgsmaal om Skatteansættelse o. s. v. Men dertil er det, her foreslaaet, dog for Smaat, og tage vi det som Haandpenge i den Retning, vil det voxe til at blive for Stort. Et Medlem — jeg troer en af de ærede Forslagsstillere (Klee) — har henviist til, at man gav til Hovedstaden og til videnskabelige Anstalter der saa betydelige Midler i forskjellige Retninger,

der kun i ringe Grad kom de spredte Kjøbstæder tilgode, at han troede, heri var en Grund for Rigsdagen til at bevilge dette Beløb. Det er ganske vist et Argument og et godt Argument, men veed den ærede Rigsdagsmand, hvad det rammer? Det rammer, at man har givet for Meget til Centralpunktet, og naar den ærede Rigsdagsmand derfor vil gjøre Noget og gjøre det med Sikkerhed, for ikke at paahyre Statskassen nye Udgifter, skal han ramme de altsfor store og de paa eet Sted opbyggede Midler. Det er den forstandige Udvikling og den kloge Statsoeconomi, at man lægger nye Mærke til, i hvilken Retning tidligere Tider have anvendt Midlerne, og undersøger, om den Retning endnu kræver det samme Tilskud, og forsaavidt man kommer til den Erkjendelse, at den ikke kræver saa Meget som tidligere, tager man Midlerne og flytter dem hen til et Sted, hvor de have bedre Anvendelse. Det ærede Medlem bemærkede — jeg tager hans Ord, men lægger ikke Vægt paa dem — at den danske Nation hørte til de meest videnskabelige i Europa, og det vil saa sige i Verden. Dersom det er saaledes, ere vi komne paa et saadant Høidepunkt med Hensyn til den Udvikling, som man pleier at kalde den videnskabelige til Forskjel fra den tekniske, at en lille Standsning ikke kan have noget Færligt ved sig. Men er man først kommen til den Overbeviisning, saa skal jeg vise ærede Medlemmer, hvor vi kunne finde Midler til at støtte Kjøbstædernes Industri og tekniske Underviisningsvæsen. Hæv efterhaanden alle lærde Skoler, og fordeel de Midler, som vi derved blive Herrer over, paa Kjøbstæderne! Derpaa have Kjøbstæderne et Slags Arv; thi disse lærde Skolers Fonds ere tildeels straaede sammen ved at gribe dygtigt ind i Kjøbstædernes, jeg vil ikke sige Besiddelse, men Midler. Man troede paa den Tid, at man ved at samle disse Midler paa visse Steder skulde tilvejebringe en meget større Oplysning. Jeg troer ikke, at dette er naaet; men det ærede Medlem troer jo, at det er naaet, han troer, at vi ere naaede til at være en af de meest videnskabelige Nationer i Europa, og saa behøve vi jo som sagt for det Første ikke at gaae videre. — Lad os lade dette Forslag falde, men lad os da tillige være fattede paa, naar vi